

Motion till riksdagen

1985/86: Jo246

Gösta Andersson och Agne Hansson (c)

Säkrad sockerproduktion på Öland

Socker- och lökodlingarna och andra specialodlingar på Öland har mycket stor och avgörande betydelse för sysselsättningen och den ekonomiska utvecklingen på ön. Flera hundratals personer har arbete ute på gårdarna och inom industrin tack vare dessa framgångsrika odlingar. Därför är det angeläget att statsmakterna medverkar till att skapa de bästa tänkbara förutsättningarna för denna produktion. En hög svensk självförsörjningsgrad är nödvändig för att säkra en framtida sockerproduktion på Öland. Både odlare och anställda inom denna näring bör ha rätt att känna tryggheten i en framtida odling av sockerbetor på Öland.

Det finns orosmoln för specialodlingarna på ön som regeringen borde motverka. Lökodlingen konkurrerar t. ex. under mycket osunda ekonomiska villkor. Den öländska lökodlingen hotas allvarligt av att gränsskyddet mot importen är lägre i Sverige än i flertalet andra länder. Krav på tryggare och bättre ekonomiska villkor för lökodlingen har vi tagit upp i en tidigare flerpartimotion.

De senaste årens diskussion om storleken på den svenska sockerproduktionen har oroat både odlare och anställda inom sockerindustrin. Uttalanden från vissa statsråd inom den socialdemokratiska regeringen har skapat stor osäkerhet om framtiden. Det gäller speciellt de olyckliga kraven på att öka sockerimporten. En sådan import skulle bli ett farligt hot mot såväl sockerbruket i Mörbylånga som odlingen av sockerbetor på Öland och Kalmar läns fastland. Enligt vår uppfattning bör statsmakterna nu ge klara besked om att den enhälliga sockernäringskommitténs förslag om en 95-procentig självförsörjningsgrad skall gälla. Ett sådant beslut skulle trygga både odlingen på Öland och fastlandet. Dessutom skulle ett sådant besked ge trygghet även för de anställda vid bruket i Mörbylånga.

Ungefär 45–50 % av alla arbetstillfällen i Mörbylånga kommun finns inom jordbruket och livsmedelsindustrin. Varje åtgärd som försämrar läget för denna näringsgren får farliga konsekvenser. Vissa delar av Öland har under de senaste 30 åren fått känna av kraftiga befolkningsminskningar. Ås församling har förlorat 71 % av sin befolkning sedan 1950 och Böda har tappat 41 %. Vid årsskiftet 1985–86 redovisade såväl Borgholm som Mörbylånga kommuner en minskad befolkning. En fortsatt avfolkning kan göra det omöjligt att upprätthålla en normal service för människorna främst i de södra och norra delarna på ön. Denna verklighet borde vara en väckarklocka för regeringen Palme.

Regeringen borde inse att det är klok ekonomisk politik att ge det öländska jordbruket bra framtidsmöjligheter. Det skulle däremot bli dyrt

för skattebetalarna om regeringen skulle ersätta en stor del av jordbruksproduktionen med någon form av Uddevalla-paket. I så fall skulle regeringen tvingas till nya miljardsubventioner till något storföretag. Regeringen har heller inte visat något som helst intresse för att ersätta förlorade arbetstillfällen i jordbruket eller livsmedelsindustrin med nya jobb.

Mot. 1985/86
Jo246

Därför kan man dra slutsatsen att om Öland och Kalmar läns fastland skulle förlora stora delar av sin sockerproduktion och andra specialodlingar så går det ut över dem som i dag har sin försörjning i dessa näringar. Det skulle i så fall innebära att en region av landet som redan brottas med den värsta avfolkningen i modern tid skulle hamna i ett ännu sämre läge. Alla skäl talar därför för att regeringen måste slå vakt om den livskraftiga produktion som finns inom regionen.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar som sin mening ge regeringen till känna vad som anförts i motionen angående en 95-procentig självförsörjningsgrad för den svenska sockerproduktionen för att därigenom säkra fortsatt betodling på Öland och en fortsatt drift vid Mörbylånga sockerbruk.

Stockholm den 27 januari 1986

Gösta Andersson (c)

Agne Hansson (c)

